

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Persona na 72. posiedzeniu Senatu w dniu 17 marca 2011 r.

Oświadczenie skierowane do minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak

Szanowna Pani Minister!

Polskie rzemiosło organizuje naukę zawodu dla młodocianych pracowników. Owa nauka składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. W praktycznej części nauki zawodu to pracodawca ma bezpośredni wpływ na jak najlepsze wykształcenie młodego pracownika, który w ten sposób zdobywa odpowiednie kwalifikacje. Działając według takiego systemu, pracodawcy mogą wyszkolić bardzo dobrze przygotowaną kadrę. Niestety nie wszyscy pracodawcy mogą sobie pozwolić na szkolenie uczniów, gdyż wiąże się to z licznymi obowiązkami, które są narzucone przez przepisy. W związku z tym powstały instrumenty finansowe wspomagające pracodawców. Najważniejszymi z nich są między innymi dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika oraz refundacje kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianego pracownika.

Jednakże już pod koniec ubiegłego roku pojawiły się pierwsze problemy związane z podpisywaniem z pracodawcami umów o refundację. Do wszystkich komend wojewódzkich OHP zostało wówczas wystosowane pismo dotyczące wstrzymania wypłacanych z Funduszu Pracy refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników. W roku szkolnym 2010/2011 nie udało się podpisać około 30 tysięcy umów. Pracodawcy złożyli wnioski do jednostek instytucji pracy w odpowiednich terminach, wnioski te jednak nie są rozpatrywane w prawnie ustalonym czasie. Jest to spowodowane zmianą w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, w którym to zmniejszono środki w kategorii „młodociani pracownicy” oraz środki przewidziane na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, a także na przygotowanie zawodowe osób dorosłych.

Kształcenie zawodowe ma istotny wpływ na rynek pracy. Obecna sytuacja sprawia, iż pracodawcy odczuwają brak wykwalifikowanych kadr na stanowiskach pracowniczych. Sytuacja ta jest pogłębianą przez dotychczasowe postępowanie resortu edukacji, promujące kształcenie ogólne. Powoduje to konieczność podejmowania przez państwo konkretnych działań mających na celu zabezpieczenie dopływu wyspecjalizowanych kadr małych i średnich przedsiębiorstw w sferze usług i produkcji, które stanowią ponad 95% potencjału gospodarczego w kraju. Refundowanie kosztów związanych z kształceniem młodocianych pracowników jest traktowane przez Unię Europejską jako pomoc publiczna udzielana przedsiębiorcom na szkolenia ogólne. Konieczne jest wspieranie form kształcenia zawodowego, które tym samym zwiększy liczbę absolwentów bezpośrednio przygotowanych do pracy. Przedsiębiorcy potrzebują rzetelnie przygotowanych pracowników. Temu służy nauka zawodu organizowana w procesie pracy podjętej na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Umieszczenie wydatków związanych z refundacją wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń w tworzonego przez pracowników Funduszu Pracy oznacza, że partycypują oni w kosztach kształcenia zawodowego. Na uwagę zasługuje fakt, iż absolwenci nauki zawodu organizowanej u pracodawców nie zasilają szeregów bezrobotnych – po zakończeniu przygotowania zawodowego bez problemu znajdują zatrudnienie.

Omawiane wcześniej problemy mogą zostać spotęgowane dodatkowo poprzez inicjatywy sąsiednich krajów. Wyszkoleni przez zagranicznych pracodawców pracownicy nie wrócą do naszego kraju i nie dołączą do grona wykwalifikowanych kadr gospodarki.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenia wykonawcze ustalają warunki, jakie musi spełniać pracodawca, aby umowa o dokonanie refundacji mogła być zawarta. Nie powinna mieć miejsca taka sytuacja, że pracodawca warunki spełnił, a odmówiono mu podpisania przedmiotowej umowy. Polscy pracodawcy powinni mieć wsparcie ze strony państwa!

Zwracam się do Pani Minister z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego środki na kształcenie zawodowe zostały zablokowane wraz z refundacją kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników.

Andrzej Person